

BÉTSI MAGYAR KURIR.

Nr.

Indült: Redden, Julius' 15-dikén, 1834.

5.

SPANYOL ORSZÁG.

A' Constitutionel egy Madridi levelet közöl, melly Spanyolország tartományainak jelenvaló állapotját, vagy is lakosainak gondolkozását az ország kormányzása módja felől ekként adja elő: „Spanyolország jelen helyzetéről tsak úgy lehet helyes ítéletet hozni, ha azon szellem mivoltát, melly külön külön a' tartományok lakosait lelkesíti, igazán lerajzolhatjuk. Hogy pedig a' dolgot akárki is könnyebben felfoghassa és megítélhesse, szükséges előre megjegyezni, hogy ezen országban két egymásközött meghasonlott felekezet uralkodik. Eredetek ezeknek ez: elvesztvén Spanyolország amerikai birtokainak legnagyobb 's gazdag bányákkal rakott részeit, mellyekből esztendőnként milliomokat vettek be; a' státus jövedelmei egyszerre megsökkenetek, 's ide járulván még a' francia revolutzió következésében kiűtött háborúk, a' státus véghetetlen sok adóságba keveredett, 's úgy szóllván elszegényedett. Látván ezt némelly országnagyok, ministerek 's a' t. így vélekedtek: itt másképpen nem segíthetünk, hanem ha a' nemzetet arra bírjuk, hogy az országnak constitutio adattasék, a' papi jószágok a' számtalan klastromok és józágaik Státus józágaivá legyenek, 's az egyháziak annak utánna a' státustól vegyék illendő fizetéseket. Ez természetesen oppositiot szült, melly ma Carlisták neve alatt esmeretes, 's a' papságtól lelkesítettik. Andalusiában, melly négy, ú. m. Szevilla, Cordova, Jaen, és Gra-

nada tartományokból áll, — 's a' mellyeknek egy részét most a' rettenetes cholera tsapása kezdi pusztítani, — békességet ohajt minden 's az özvegy királynéhoz ragaszkodnak különösen a' tengerparti, és Granada 's Szevilla lakosai, de beljebb a' tartományban nem éppen így van a' dolog, hol a' papság vezérli a' lakosok politikai gondolkozásaikat is. Annyi azomban bizonyos hogy ezek a' tartományok az ifjú királyné országlása ellen nem fognak fegyverhez nyulni, sőt inkább, ha valami váratlan eset adná elő magát, hadi szerentsétlenség következésében, akkor ezek a' szélesen kiterjedő tartományok, az ifjú királynénak menedékhelyül szolgálnának. — Esztremadura, mellynek lakosai régtől fogva a' legszabadabb gondolkozásúak közé számláltattak, még elhatározottabban pártolja a' királyné ügyét. Ennek oka az, hogy tsaknem egész földjét kevés számból álló nemesek, és juhnyájtartók bírnák, 's ezek többnyire mind mérséklett liberalis gondolkozásúak, és a' népség gondolkozása módjára szintügy behatnak, mint másutt a' papok. Galiciának, az ország legnépesebb és így erővel bíró tartományának tengerparti városai-
ban közjóért buzgó lélek uralkodik. Azomban beljebb a' megyékben a' Carlisták nagy számmal vagynak, a' hol a' barátok temérdek jószágokat bírnak, valamint a' fővárosában is Szan-Jagóban, melly egy a' Carlistákhoz szíltó gondolkozásáról igen gyanus Érseknek és számos papságnak lakhelye. De azt is meg kell jegyezni, hogy Galiciá-

nak papsága nem az úgy nevezett köldülő barátokból áll, hanem Sz. Bernát és Sz. Benedek szerzeteseiből, melyek általában véve legmegvilágosodottabb szerzetes rendek, 's nem olly sétségbuvári, mint a' Sz. Ferentz és Carmeliták szerzetesei, 'sa' t. Ezek a' gazdag monostorosok pedig kétség kívül Don Carlossal nem pedig II Isabellával tartanak, de azért emez ellen nyilván pártot nem ütnek. Egyébként minthogy a' népességét többnyire mesteremberek és földművelők teszik, kevésbé hajlandók a' fegyveres felkelésre, Guerilláskodásra, mint sok más tartomány lakosai. Morillo vezérkapitány állhatatos és magamérséklő viselete itten igen sokat tett a' szoros rendtartásnak megalapítására. Ugyan ezt lehet mondani Leon tartományról is, melly nyugoti részével Galiciával és Portugalliával határos, mellyben ámbár a' Carlisták száma igen nagy, de Quesedának kemény rendelkezései által benne a' tsendesség hasonlóképpen fentartatott. A szturiában, melly mint Leon is Ó Castiliához számláltatik, a' közönség szelleme az új rend behozásával nem igen ellenkezik. Ezen tartomány eleitől fogva nevezetes férjfiakat szült. A' híres Jovellanos (szül. 1744-ben; nagy tudományú szerző, versköltő, 1797-ben minister) Aszturiai születésű volt. — Gróf Torreno és a' híres Arguelles, a' kit ékesenszólásáért az 1812-beli Cortesek gyűlésében közönségesen El Divino Arguellesnek neveztek, ezen tartományból valók. Ó Castiliának többi részei, ú. m. Segovia, Avila, Valladolid, Burgosz, Szantander, és Szória talám Navarra és Biscaja példáit követték volna, ha Quesedában olly bátor, 's hűséges hadi tisztre, mint okos vezérre nem táltak volna. Azomban itt is a' főbb nemesség, tsak nem minden kereskedők,

és a' papságnak valamelly kevés része liberalisgondolkosúak. Új Castilia tartományát, mellyben Madrid fekszik, Andalusiatól Sierra Morena tartománya választja el. Ennek lakosai elébb vannak a' kimíveltségben mint az Ó Castiliaiak. A' benne lévő kormányzések sokat tesz a' köz vélekedéseknek és gondolkosás módnak vezérlésére. Mind e' mellett is Mancha, Toledo, Cuenca, sok dolgot adnának a' Minisztereknek, ha hogy a' béketeleenségek elnyomására olly közel kész eszközök nem volnának kezeikben. Madridban magában is a' köznép nem jó indulattal viseltetik a' mostani kormány eránt, mint hogy a' királyi önkéntes katonaság, ezek közül szedett erővel össze. Murcia és Valentzia királyságokban éppen az a' gondolkosás lelkesíti a' lakosokat, a' melly Andalusiaiban, legalább a' liberalis részt nem haladja felül a' Carlisták száma. Arragoniában is igen egyenlő a' két ellenkező felekezet száma, tsakhogy a' liberalisok erköltsi vagy is moralis erővel a' Carlistáknál hatalmasabbak. Az Ebrótól kezdve egészen a' Pyrénéi hegyekig rendkívül nagy a' liberális indulatúak száma. Szaragossa minden spanyol városok között leginkább kimutatta, mennyire ragaszkodik az új rend megalapításához. Felső Arragoniáról bizonyos, hogy ott a' papságnak semmi befolyása nints. Hogy az országnak ezen részében a' nép gondolkosása módja olly hirtelen és annyira megváltozott, annak sok okai vannak, mellyeket előszámlálni hosszasan lenne. Cataloniának hegyes részeiben a' lakosok Carlisták, de térségein számosabbak II Isabella felekezetei. Barcellona népes városa maga egyedül bástyául szolgálhat a' Carlisták töredései ellen; a' hol Llauder Generál egy olly tartalék sereget gyűjtött, mellyel, ha Spanyolországnak minden tartomá-

nyi Don Carlos részére elfoglaltatnának is, azokat ismét visszavehetné. Catalonia lakosai általjában, elhatározták magokat a nép törvényszeres szabadságának kivívására, úgy hogy még azon hegyes tályékok lakosai is, kik Don Carlos mellett vagynak, ötet feltételek alatt pártolták mind eddig, hogy t. i. Constitutiót adand az országnak, 's ezzel alkudozói őket szüntelen ketsegtették, A' Baskok és Navarrai lakosok az által pártoltak el Don Carlos részére, mivel az akkori kormányzék őket régi privilégiumaiktól megfosztotta, 's ezeknek visszaadását Don Carlos nekik a' papság által szüntelen hirdettette. Valamint akkor, úgy most is ezzel a' hatalmas ingerlő eszközzel igyekszik a' papság a' népet felzendülésre gyúlasztani. — Ez valóságos rajzolatja Spanyol ország tartományai jelen állapotjának; mellyet a' kormányzék hirtelen megorvosolhat, ha tüzzel és erővel fog a' dologhoz, és minden mellelleges tekintet nélkül, a' legfőbb törvényszék szerint, egyedül csak a' státus, a' népek boldogítására fordítja mind figyelmét mind erejét.“

A' Párisi hírlapok szerint Guesada general serege és a' Carlisták között kemény ütközet történt Jun. 18-kán, mellyben az insurgensek holtakban 100, megsebesítettekben pedig 800 embert vesztek: de a' királyné hada is sokat veszett, sőt némelly tudósítások a' Carlista sereget tartják győzödelmesnek, noha bizonyos hogy vezér tisztjeik közül négyen elestek, ezek között van Garcia ezereades is.

PORTUGALLIA.

Standart Jun. 30 kán. A' mint halljuk, Portugalliában minden papi jószágok és más kiköltözött magános familiák jószágaik is árverés útján fog-

nak a' többet ígérőknek eladattatni. — A' polgári háborúnak vége szakadván, a' tengeri hadi erőt szándékozik a' kormányzék megkevesíteni, 's tsak született portugallusokat tart meg a' hajókon szolgálatban.

A' burkus Státus újság ezeket írja Lisbonai jegyzések után: „A' kormányzék győzödelemmel emlegeti, hogy Dom Miguel ellen mutogatja a' nép mint p. o. Sinesben, ellenséges indulatját: de elfelejtí megvallani, hogy az a' nép között úgy szkott lenni, melly mindég a' győző résznek tapsol, a' mint a' hadi szerentse egyiknek vagy a' másiknak kedvez; arra sem emlékezik többé, hogy midőn 1823-ban a' Corteseket megbuktatták, 's Dom Miguel győzödelmi pompával ment Villafrankából Lisbonába, melly pedig a' Constitutio barátinak főhelye volt, a' nép örvendező lármája fülek siketítéséig töltötte be a' levegőt harsogásaival, 's a' Constitutio baráti nagy nehezen kerülhették el a' nép dühösségét. Ugyanilly győzödelmi jelül hozzák fel azon környülállást, hogy Dom Miguel tsak kevés, mellette szolgálatban volt, szemllyék követték, kiköltözésekor, és valami nevezetes ember nints késérei között; mellyre a' levél író egész lajstromát számlálja elő a' vele kiköltöztek 's nevezetes hadi emberek és státus szolgálatjában volt férfiak neveinek. Hogy az igazát megvalljuk, ezek inkább a' Dom Miguel által felvett principiumokhoz, mint az ő személyéhez való ragaszkodásból vették magokat hazájoknak elhagyására. Ha pedig a' győzödelmes fél folytatja elkezdett módját és az általa kihirdtetett általános amnestiát tetszése szerint kivételekkel toldogatja; úgy nem sokára megérjük Portugalliából a' második kiköltözést is, melly hihetőleg számosabb létszen az 'elsőnél!“

G Ö R Ö G Ö R S Z Á G.

Az Allgemeine Zeitung Anconai tudósítás után Jun. 29-kéről ezt írja: Corfu ből tegnap jött levelek szerint, a' bajor seregnek egy tsapatja a' Majnotákkal megverekedett. Mind a' két részről tüzesen tsatáztak. A' bajorok két tisztet és több közembert vesztettek el és számosan sebesítették meg. A' majnoták veszteségét nem tudhatni. Ezen eset a' kormányt arra indította, hogy azonnal 2500 ember küldött Majna ellen.

FRANTZIA ORSZÁG.

Párisban meghalálozott Champagny Hertzeg, egykor a' nemzeti gyűlés tagja, a' tsászárság ideje alatt pedig minister és Bétsi Követ, életének 77 dik évében.

Az a' biztosság, melly a' végre neveztetett ki a' kamaráktól, vizsgálná meg, ha valyon hasznos dolog lenne e' a' hadi seregeket, békesség idején az ország javát tárgyazó közönséges munkák végre hajtására fordítani, és ezt minden oldalról megfontolván ítéletét terjesztené elő, elvégezte már ebbeli munkáját, mellyre nézve meg is tétettek a' rendelések, hogy még a' folyó Juliusban hozzá fogjanak a' próbákhoz. A' hadi seregnek egy része katonai utak készítésére fordítatik az éjszaki departementekben, mellyekre már a' múlt esztendőben a' kamarák bizonyos summa pénzt engedtek az adóhoz számláltatni.

ÉJSZ. AMERIKAI EGYES. STÁTUSOK.

Angliába Jun. 9-kéig terjedő tudósítások jöttek Newyorkból. Ezek szerint még mindenkor a' Bank dolgát illető kérdések forognak fenn, mint legfontosabbak. Közönségesen úgy vélekednek, hogy Clay Ur, javallatját, mellyben a' státus tökepénzeinek visz-

szaadatását sürgeti a' bank kaszszájába, a' nemzet képviselői elfogadják, de a' mit a' Praesidensnek vetője (nem engedemje) meg fogna akadályoztatni. Stefen son Ur, képviselői helyéről, mint szónok, betegeskedése miatt lemondott, 's helyébe szónoknak Bell Urválasztatott, a' kiről tudva van, hogy a' Praesidens gondolkozása modjának és akaratjának, nagy pártolója.

N A G Y B R I T A N N I A.

A' Londoni udvari újság ezt a' hirdetést közli: hogy minden királyi alattvaló, midőn a' Királynak bemutatattik köteles Ö Felsege előtt jobb térdére leereszkedni, a' király kezét megtsokolni, 's azután felkelvén 's magát meghajtván eltávozni.

A' felső háznak Jun. 30-kán tartott ülésében megjelent a' Morning Post kiadója, Bittleston a' korlátok előtt. Maga a' Lord Cancellár, Brougham Ur, kinek személyét megbántotta, intette a' bevádolttat, hogy semmit se valljon, a' mi által ügyét terhesebb kimenetelűvé tenné. Bittleston mentette magát, Lord Brongham személyét sértő kifejezésekre nézve, azt állítván, hogy bevádolttatását a' nem jól értett szavak okozták legyen, 'sa't. A' Lord Cancellár, még egyszer megvilágosította a' felhozott mentségeket, kérvén a' házat, ne vitatnák tovább ezen ügyet. Lord Denmans szavára, még is őrizet alá tétetett a' bevádolt, mindazáltal köz megegyezéssel az határoztatott, hogy ha a' bűnös esedező írást nyújt be a' ház eleibe, szabadon bocsátassék, a' mi Jul. 1-ső napján meg is történt.

Don Carlos Jun. 26-kán hagyta el familiájával együtt Portsmouthot Bromptonba vévén útját. Elindulásakor királyi módon ágyúlövésekkel tiszteltetett meg. Előtte való nap Maitland

Admirál a' fővendégeket hajóján megvendégelte. A' kiköltözött Spanyol generálok közül egynehányan Portsmouthban fogadtak szállást mint: Romagosa, Amarillas, Balmaseda 'sa't. 106 személyek pedig Don Carlos kísérői közül Hamburgba eveztek által. Újra hozott egy hajó Portsmouthba 85 kiköltözött Spanyolokat. — Jul. 1-ső napján Don Carlos Londonban ment Feleségével és Beira kir. hertzegasszonnyal 's gyermekeivel együtt, a' Themse alá ásott általjárást a' tunnelt, melly félig már elkészült, megnézni.

Morning-Post. Jun. 28-kán több főrangú személyek udvarlásokra mentek a' kiköltözött Spanyol kir. familiának, Gloucester House-Bromptoni palotába, kiktől igen kegyesen fogadtattak. Úgy látszik Don Carlos valamint familiája is kemény sorsokat békétürve viselik, 's nem annyira önnön mint hazájok szerentsétlen állapotján aggódnak. A' Felesége és ennek testvére Beirai kir. hertzegasszony (Dom Miguelnek testvérei) mélyen érzik helyheztetések szomorúságát, de reménylik, hogy igazságos ügyök elébb vagy később tsakugyan győzödelmes foglenni. A' három ifjú Printzek egészségesek és vidám tekintetűek.

NÉMET ORSZÁG.

A' Kaszszeli Ujság, ilyen Göttingai tudósítást közöl Jul. 30-káról. „A' mult hónap 29 és 30-kán véres verekedés történt a' szomszéd Boven den faluban a' parasztok és Göttingai Tanulók között. Az első napon egy tanuló valamelly tsekélység által felbosszantotta a' parasztoakat, kik a' Schützenhofba öszvegyült tanulókat e' miatt megtámadták szelyleverték és azután

egy vendégfogadót, a' hova a' tanulók, mint menedék helyre futottak volt, féligmeddig lerontottak. Következendő napra az Unverszítás tanácsa rendeléseket tett, nehogy a' tanuló ifjúság a' parasztokon bosszút álljon, és mintegy ötven tanuló, kik Boven denbe ismét általmentek szemmel tartatott. Azomban a' helységbeli előljárók, a' megtörténhető verekedés megakadályoztatására semmi lépéseket nem tévén, mihelyt a' parasztoakat a' pályinka elbódította, dobot verettek, és a' békével mulató, tántzoló, danoló tanulókra rohantak 's azokat palánkokkal, vasvillákkal részszerént földreverték, részént a' faluból kikergették. — Az Unverszításnak oda rendelt felvigyázó tiszviselőivel is hasonló dühösséggel bántak a' parasztok. Sőt még az ott keresztül utazókat is feltartóztatták, 's azt kérdezvén tőlök, ha tanulók e' ? és igennel feleltek, jól elverték. — Az Unverszítás tanácsa előidézvén mind azon tanulókat, kik ezen verekedésekben jelen voltak, meghagyta nekik, hogy panaszaitat törvényesen irassák be, és minden személyes önnön bosszúállással hagyjanak fel. Azomban egynehány tsapat lovas katonaság küldetett Boven denbe, a' hol sokan már el is fogattattak.

B É T S.

A' Felséges Tsászár és Felséges Tsászárné tegnap délben Jul. 14-kén szerentsésén 's kívánt jó egészségben visszaérkeztek Weinzierli Ts. Familiai uradalmokból Schönbrunni Ts. R. Kasztyokba.

M A G Y A R O R S Z Á G.

Po'son. Julius 11-kén E. f. h. 8-kán e' Nagymglú Fő Rendek, 225-dik

Ülésökben, a' rövid úti perekről szóló XIV dik törvénytzikkelyt a' 4-dik §-tól kezdve vizgálták meg, 's ebben valamint a' vásári Biróságot tárgyazó következő XV dik tikkelyben is, egyedül a' már ezen Tábla előbbi határozataihoz mérséklett változások tételtek. — Ezen hosszabb tikkelyek egyes tartalmaikat később közlendjük. — E' f. h. 9 kén tartott 226 dik Ülésökben ugyan azon Fő Rendek, a' Törvényhatóságokban 's között, történendő határbeli kérdések elítéléséről szóló XVI dik, 's a' Kamara mint kormányzék által gyakorlott bírósokodást tárgyazó XVII-dik tikkelyeket vevék fontolás alá; amabban, a' Törvényhatóságok közötti határbeli kérdések iránt, a' Nádnak mint legfőbb Tisztviselőnek szükséges hatalmát, tellyes erejében megtartatni, 's bírákat a' perlekedő törvényhatóságok által előterjesztett némelly a' dolog mibenlétét jól értő tagok között is választatni, ebben pedig a' Nagymtgú Kamara hatóságát tovább is fen hagyatni vélték, a' kegy. Királyi határozattól függő kérdések a' magok mivoltjokban maradván. — Ezen tanátskozások alatt megérkezett a' Tettes Karoknak és Rendeknek a' Januárius 3 dikán költ másik kegy. királyi Rescriptumra készített Felterjesztmény iránti 11 dik izenetjek, — mellyben jelentvén, hogy a' Fő Rendek által, az azon Felterjesztményben érintendő törvényekre nézve javallott módosítást elfogadják, 's az „insistere“ helyett az „in haerere“ szóban megegyeznek, — nem lévén a' Nagymtgú Fő Rendeknek semmi további ellenvetések, helyben hagyások a' Váczi Püspök Ur Ó Excell. szónoksága alatt 9 órakor szóval jelenteték a' Tettes Rk és Rknek, 's örvendetes tetszéssel fogadtatik ezektől; tegnap pedig az ezen tárgyban már készen lévő többször említett Felterjeszt-

mény vegyes ülésben felolvastatott, 's a' szokott mód szerént lepetéseltetett. Ugyan azon napon a' Fő Rendek korábban ülvén öszve, a' Törvényszékek elrendelésében a' Szent Székekről szóló XVIII dik tikkelyt vevék elő, 's a' két első §-t szavazatok többségével, az országos küldöttség munkálata szerént, úgy végezék be, hogy ennekutánna a' végrendeles 's hamis eskübeli ügyek a' világi törvényszékek által ítéltessenek; jelesbben 1 §. A' külső szertartások hiánya miatt megeröteleníteni kívánt végrendeletek iránt indítandó ügyek a' Szent Székek bírósokodása alól kivételvén, az illető első bírósági világi törvényzék előtt follyanak. 2. §. a' hamisan esküvők pedig ezután hasonlóan a' világi törvényzék elejébe idéztessenek. — A' kerületi Ülések még a' végrendeletek kérdéseivel foglalatatoskodnak.

Főméltóságú Ürményi Ferentz Ur Fiumei és magyar tengerparti kormányzó Ó Excellentiája arról mindég böltsen gondoskodván, hogy a' nemzeti magyar Muzem gyűjteményét szaporítsa, két esztendő alatt a' magyar tengerpartokon és a' Quarneri szigeteken vadon növvő fűveket, bizonyos híres utazó No e Vilmos Ur által gyűjtette és szárítatta, Igy történt hogy ezen felül számoló fűvész gyűjteményt kegyesen ajándékozhatta a' fent érintett Muzem nagylelkű pártfogója ezen intézetnek 2 kötetben, legjobb rendben és legjobb izléssel felkészítve, azon kegyes ígérettel, hogy a' még ne talán hibázó és későbbben gyűjtendő fűveket is toldalék gyanánt a' Muzemnek elküldendi. A' nemzeti Muzem kormányzása ezen valóban betses az intézet gyűjteményét nevezetesen gyarapító gyűjteménynek a' fent nevezett gubernátor Ó Excja által kegyesen történt elküldetését Ó Ts. 's Kir. Főherczegsége az ország Nádorispányának

kegyelmes parantsolatjára ezennel köz hírré teszi. Pesten Julius 7-d. 1854.

Halitzky Antal,

a' magyar nemzeti Muzzeum első Őrje.

Debretzen Jul. 5-kén. Városunknak több rendbeli fogyatkozásai között nem a' legutolsó az, hogy ivó vize bent nintsen, hanem távolról kell azt hordani. Ezen hiány különösen érezhető iskolánknál; hol a' másfél ezerre menő ifjuságot friss vízzel tartani felette bajos, szinte lehetetlen. Érezvén ezt iskolánknak buzgó előljárói, azonkétes kimenetelű, és sok pénzbe kerülő próbára is, melly az artéziai kútak fúratásával jár, ráadták magokat jó remény fejében, hogy ha mindjárt nem szökő kútra is, legalább szivárványos jó vizű kútra szert tehetnek; annyival inkább, hogy a' városon kívül fekvő kertekben eléges jó kút találtatik. Már el is kezdődött a' munka az új templom és a' ref. iskola közt fekvő téren; Pesti mechanicus Zofahl Ur igazgatása alatt.

Nagy Kun Kartzag városának előljárói, méltó, 's a' legbuzgóbb köszönetöket teszik, a' f. e' Május 25-diki nagy égés által megkárosított lakosaik neveken, mind azon városok, közönségek, 's egyes jóltévők eránt, kik szomorú állapotra jutott polgártársaikat Julius elejéig, nevezetes adakozásaik által felsegélteni; példás nemes lelkűséggel szívesek voltak; édes kötelességeknek esmervén egyszersmind, ugyanazon jóltévőknek betses neveiket, belüldött jótéteményeikkel együtt nyilvánosítani a' következőkben:

A' Ns Jász kerület küldött 932 véka gabona félélet, 4 $\frac{1}{3}$ véka főzeleket, 102 font szalonna, hús és sajt félélet, 1204 darab ruhaneműeket, 1348 v. tz. f. 7 kr. készpénzben; Kis Kun Félélegyháza 500 v. cz. fr. készpénzben; Kis Kun Fülöp Szállás 19 font

szalonna hús sajt félélet, 53 darab ruhaneműeket; 150 v. tz. fr. készpénzben; a' ns Nagy Kun kerület 1420 $\frac{2}{4}$ véka gabona félélet, 1 $\frac{1}{3}$ véka főzeleket, 542 kenyért, 650 font szalonna hús és sajt félélet, 1210 ruhaneműeket, 957 v. tz. fr. 12 $\frac{4}{8}$ kr. készpénzben; Szabad kir. Debretzen városa 50 font szalonna hús és sajt félélet, 2060 v. tz. fr. készpénzben; Hajdú Bösörmény városa 124 véka gabona félélet, 17 kenyért, 10 font szalonna, hús és sajt félélet, 10 v. tz. fr. 47 kr. készpénzben; Szentes m. városa 154 véka gabona félélet, főzeleket, 146 font szalonna hús és sajt félélet, 26 darab ruhaneműeket, 317 v. tz. fr. 13 kr. készpénzben; Sz. Nagy Rörös városa 1 véka gabona félélet, 8 véka főzeleket, 75 font szalonna hús és sajt félélet, 218 darab ruhaneműeket 526 v. tz. fr. készpénzben; Náduvdvar m. városa 84 véka gabona félélet, 5 kenyért, 6 font szalonna hús és sajt félélet, 28 v. tz. fr. készpénzben; Abád helysége 28 dar. ruhaneműeket, 16 v. tz. fr. 30 kr. készpénzben; Kaba helysége 52 véka gabona félélet; Török Sz. Miklós városa 85 véka gabona félélet, 25 szalonna hús és sajt félélet, 14 dar. ruhaneműeket, 61 v. tz. fr. 17 $\frac{4}{8}$ kr. készpénzben; Szőlös helysége 18 véka gabona félélet, 1 véka főzeleket, 21 kenyért, 3 font szalonna hús és sajt félélet, 71 dar. ruhaneműeket; Fűredi T. plébánus Ur 24 véka gabona félélet; Derecskei T. plébános Kelemen Ferentz Ur 20 véka gabona félélet, 20 v. tz. fr. készpénzben; Hendl Sámuel, és Bukó Bálint Miskolcztól 40 v. tz. fr. készpénzben; Tettes Péchy Ferentz Ur 25 v. tz. fr. készpénzben; Tettes Marossy László Ur 60 véka gabona félélet; Almássy *** Ö Excja 200 véka gabona félélet; Tettes Pap Szász Ig-

názt Ur 40 véka gabona félét; Fegyverneki Jávósch Ferentz Ur 40 véka gabona félét; Helzinger Mórítz Ketskémétről 25 v. tz. fr. készpénzben; Összesen 3213 1/4 véka gabona félét; 16 véka főzeléket, 585 kenyeret, 1064 font szalonna hús és sajt félét, 2804 dar. ruhaneműeket, 6065 v. tz. fr. 16 kr. készpénzben.

A' Liptsei Ujság Tharandból (Dresdatól nem meszsze) jelenti, hogy ott Junius 10. d. a' szászországi gazdasági 's természet vizsgáló utazó társaság elsőben tartott főgyűlést, mellyben főkép a' Szászországba bévitendő selyem tenyésztés és eperfa termesztés felett tüzes vitatások voltak. Egy ott Magyarországból jelen volt vendég Deresényi Ur e' tárgy felett minden jelen voltaknak különös meglegedésére beszélt.

ERDÉLY.

Kolozsvárt a' Junius 30-kán és Julius 1-ső és 2-dik napjain tartott országos ülésekben, az eddigi országos ülésekről vitetett jegyzőkönyv felolvasztván megállíttatott. 'sa't. E. H.

Brassó Junius 26-kán: Több rendbeli jótéteményeiről eléggé esmeretes Cservenvodaly Demeter István Ur újabb bizonyosságát adá emberbaráti indulatjának: e. h. 21 kén mint az ó hitűek pünköst szombatján minden vállás és nemzet különbsége nélkül 100 házi szegényeknek lisztben, húsban és pénzben bőv segedelmet osztatott.

Könyvesmertetés.

Oktatások

a' Ts. Kir. Gyalogság eleibe rendeltetett Táborig Szolgálatokra

Kiadatott néhai

Mayer Jóssef

Ts. Kir. Vezér Major, Mária Terézia, és a' Szent Leopold Rend Vitézítől.

Magyarra fordíttatott:

A' 19-dik Számú Magyar Gyalog Ezerednél

Prágay János,

Köz Vitéz által.

Bétsben, Nyomtattatott: Ns. Haykul Antal betűivel. 1834.

A' Fordító ezen jeles és a' tábori szolgálatokra nézve fontos foglalatú hasznos munkátskát Méltóságos Maros Némethi és Nádaskai Gróf Gyulai Ferentz Ts. K. Ezredes Kapitány és Kamarás Urnak ajánlotta, ki azt tulajdon költségén nyomtatta ki, közhaszonnal. A' munka 16-tod rétet formában adotta ki, hogy annál könnyebben magával hordozható legyen a' katonának; 145 lap. Kérdésekben és feleletekben tiszta magyarsággal 's könnyen selfoghatólag van írva. Az egészet két Lajstrom rekeszti be, az első némelly magyar kifejezéseket németül, a' második pedig a' német kifejezéseket magyarul adja elő.

Egy közvitéz tudományának, és munkás szorgalmának mindenkor méltó dítséretére és ajánlására való munka!

A' Pénz folyamat Július' 14-dikén;

közép ár:

A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji 99 3/16

Az 1820-beli sorsosok: 204 4/5

Az 1821-beli hasonlók: 138 1/4

Bétsvárosa 2 1/2p. Centes Bankó Obligátzióji: 58 1/4 for. keltek, mind Conv.

Bank-Aktziák keltek — for. ton

Conv. Pénzben.

Szerkesztető és Kiadó Márton Jóssef, Professor. (Landstrasse Nro 315.)

Nyomató: Nemes Haykul Antal. (Obere Bäcker - Strasse Nro 755.)